

Pořadové číslo pro potřeby ÚAP: 2	Obec: BÍLÝ KOSTEL NAD NISOU	Kód obce 563919
-----------------------------------	------------------------------------	-----------------

DOPLNĚNÍ DAT – AKTUALIZACE V ROCE 2024

V obci byl zaznamenán postupný růst počtu obyvatel od roku 2014 do roku 2024. Konkrétně počet obyvatel stoupl z 927 v roce 2014 na 1 093 v roce 2024. Z tohoto vývoje lze vidět trvalý nárůst populace v dané obci. V letech 2014-2015 byl zaznamenán meziroční přírůstek počtu obyvatel o 2 jednotky. V roce 2020 je evidentní významnější nárůst počtu obyvatel vzhledem k předchozímu sledovanému období, viz Tab. Bílý Kostel nad Nisou- 1.

Tab. Bílý Kostel nad Nisou- 1: Přehled vývoje ukazatelů (počet obyvatel) za období 2014 až 2024

Ukazatel	2014	2015	2016	2020	2024	změna
Počet obyvatel *	927	929	943	1 043	1 093	nárůst

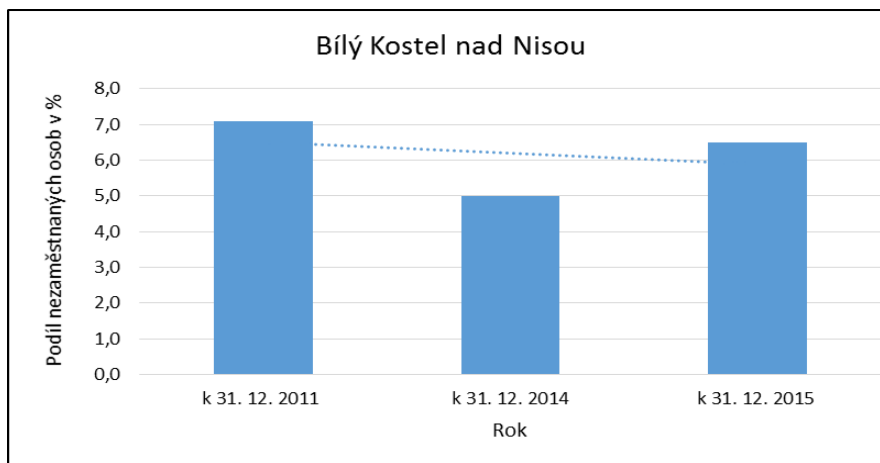
* Údaj vyhodnocován k 1. 1.

Zdroj: Vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

I. EKONOMICKÁ ZÁKLADNA

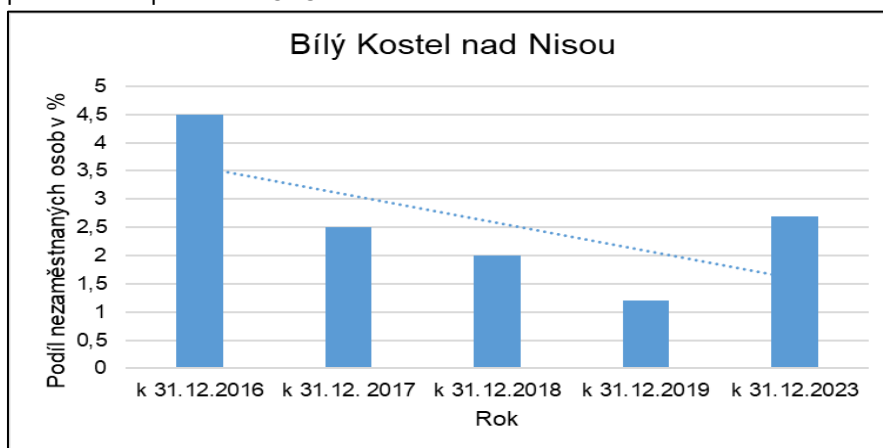
Zaměstnanost

Od roku 2012 došlo ke změně ukazatelů specifikujících problematiku zaměstnanosti na úrovni obcí, viz metodika a souhrnná zpráva (2016). Na národní úrovni (ČSÚ) je sledován od roku 2014 nový ukazatel „podíl nezaměstnaných osob“. Na základě toho je na Graf Bílý Kostel nad Nisou- 1 a Graf Bílý Kostel nad Nisou- 2 nově uveden vývoj ukazatele podílu nezaměstnaných osob v %.

Graf Bílý Kostel nad Nisou- 1: Vývoj podílu nezaměstnaných osob k 31.12. v letech 2011 – 2015 v [%]

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

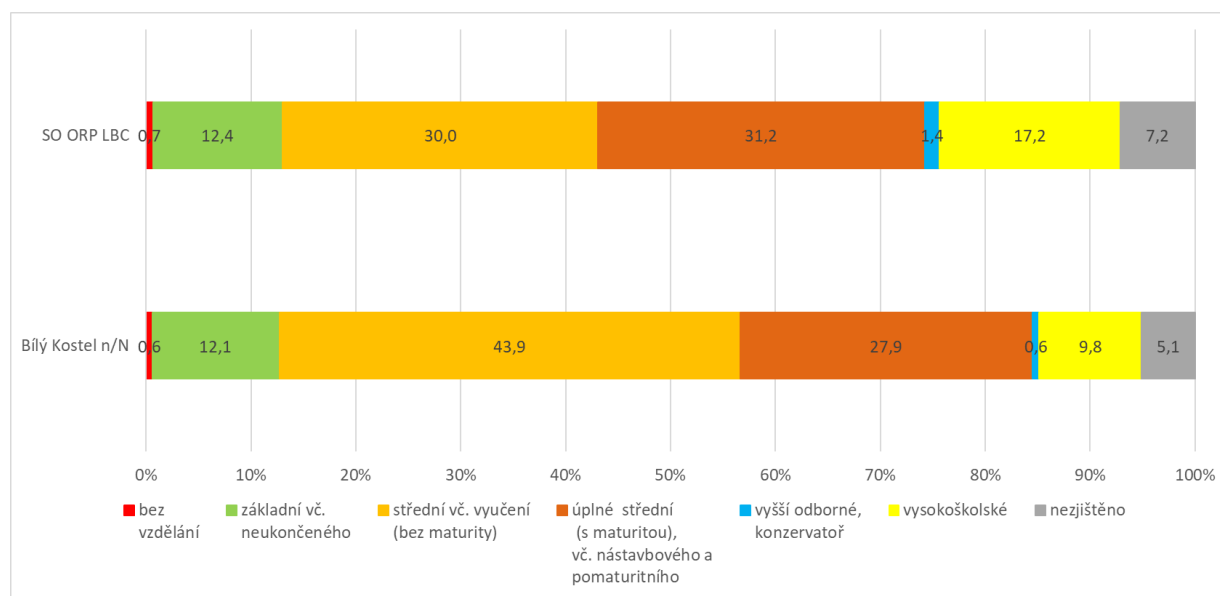
Graf Bílý Kostel nad Nisou- 2: Vývoj podílu nezaměstnaných osob k 31.12. v letech 2016 – 2023 v [%]

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Po velmi nízké hodnotě v roce 2019 se nezaměstnanost v roce 2023 opět zvýšila. Celkově lze konstatovat, že léta 2017–2019 byla charakterizována pozitivním vývojem, zatímco rok 2023 ukazuje na známky nestability.

Vzdělanostní struktura

Při Sčítání 2021 bylo zjištěno nejvyšší dosažené vzdělání u 85 obyvatel obce 15letých a starších, tj. 9,8 %. U dalších 44 obyvatel, tj. 5,1 %, zjištěno nebylo. Alespoň úplné střední vzdělání s maturitou nebo vyšší vzdělání mělo v obci Bílý Kostel nad Nisou 38,3 % obyvatel. Lidé se středním vzděláním nebo vyučením bez maturity tvoří 43,9 % obyvatel obce, s úplným středním vzděláním s maturitou cca 27,9 %. Viz Graf Bílý Kostel nad Nisou- 3.

Graf Bílý Kostel nad Nisou- 3: Vzđelanostní struktura obyvatel starších 15 let v roce 2021 v [%]

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Graf vzdělanostní struktury obyvatel obce Bílý Kostel nad Nisou v porovnání s SO ORP Liberec za rok 2021 ukazuje zajímavé rozdíly ve vzdělanostní úrovni.

Bez vzdělání: V obci Bílý Kostel nad Nisou je nízký podíl obyvatel bez vzdělání (0,6 %), což je srovnatelné se SO ORP Liberec, kde je tento podíl také poměrně nízký (0,7 %).

Základní vzdělání (vč. neukončeného): Obec Bílý Kostel nad Nisou má podíl 12,1 % obyvatel se základním vzděláním, což je jen mírně nižší než v SO ORP Liberec (12,4 %). Tento ukazatel se v obou případech ukazuje jako velmi podobný.

Střední vzdělání bez maturity: Obec Bílý Kostel nad Nisou má vyšší procento obyvatel se středním vzděláním bez maturity (43,9 %) ve srovnání se SO ORP Liberec (30,0 %).

Úplné střední vzdělání (s maturitou): Obec Bílý Kostel nad Nisou má 27,9 % obyvatel s úplným středním vzděláním, zatímco SO ORP Liberec má 31,2 %.

Vyšší odborné vzdělání a konzervatoř: Obec Bílý Kostel nad Nisou má velmi nízký podíl (0,6 %) obyvatel s tímto typem vzdělání. Ve srovnání s SO ORP Liberec (1,4 %) je podíl obyvatel s tímto typem vzdělání také nižší.

Vysokoškolské vzdělání: Při porovnání vysokoškolsky vzdělaných obyvatel Bílého Kostela nad Nisou (9,8 %) a SO ORP Liberec (17,2 %) se ukazuje, že obec Bílý Kostel nad Nisou má podstatně nižší podíl vysokoškoláků.

Nezjištěno: Obec Bílý Kostel nad Nisou uvádí 5,1 % obyvatel, zatímco SO ORP Liberec 7,2 %.

Celkově tedy graf naznačuje, že obec Bílý Kostel nad Nisou vykazuje silnější zastoupení obyvatel se středním vzděláním bez maturity, v oblasti vysokoškolského vzdělání je na tom hůře ve srovnání se SO ORP Liberec.

II. EKONOMICKÁ AKTIVITA

Dle databáze registru ekonomických subjektů (ARES) se v obci v září 2020 nacházelo 257 aktivních ekonomických subjektů. Databáze Magnus web uvádí ke stejnému období v obci existenci 259 ekonomických subjektů. Databáze Magnus web již nezobrazuje počet aktivních a neaktivních podniků, proto je poslední sloupec v roce 2020 prázdný. Oproti roku 2014 došlo dle obou databází k nárůstu aktivních ekonomických subjektů v obci, viz Tab. Bílý Kostel nad Nisou- 2. Dle databáze registru ekonomických subjektů (ARES) se v obci k srpnu 2024 nacházelo 235 ekonomických subjektů, z čehož jsou dva evidovány v likvidaci. Informace o počtu aktivních a neaktivních podniků již není k roku 2024 dostupná. Lze předpokládat, že důvodem je dostupnost údaje ve vazbě na změny v podnikatelském prostředí, které proběhly v roce 2023. Od začátku roku 2023 musejí nejen právnické ale i všechny podnikající fyzické osoby používat datovou schránku. V případě, že si ji podnikatelé k 31. 3. 2023 sami nezřídili, stát jim ji vytvořil automaticky. Na základě toho došlo celkově k poklesu počtu ekonomických subjektů.

Tab. Bílý Kostel nad Nisou- 2: Přehled vývoje počtu ekonomických subjektů v obci

	2010		2012		2014		2016		2020		2024
	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem
četnost ekonomických subjektů v obci	297	223	312	238	328	234	382	246	259	-	235

Zdroj: databáze MF ARES 2010, 2012, 2014, 2020, 2024 Magnus web 2016, 2020

Největší firmy v obci Bílý Kostel nad Nisou působí v odvětví silniční nákladní dopravy a v poradenství v oblasti řízení. Podle dostupného počtu zaměstnanců se většinou jedná o drobné podniky. Lze konstatovat, že nejvýznamnějšími firmami obce jsou MERIJA CONSULT a E 11, s.r.o., které lze označit za stabilní firmy s delší působností na trhu (v rozmezí 10 až 15 let). V nedávné době došlo k přejmenování společnosti na MS LOGISTICS s.r.o. Dle počtu zaměstnanců uvedeného v databázi ARES lze za významnou považovat společnost E 11, s.r.o., u které byl zaznamenán v současné době nárůst počtu zaměstnanců, viz Tab. Bílý Kostel nad Nisou- 3.

Tab. Bílý Kostel nad Nisou- 3: Přehled firem s největším počtem zaměstnanců

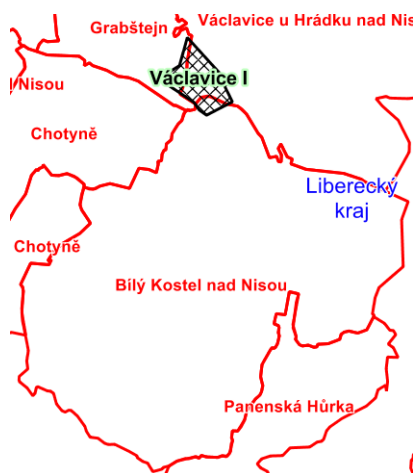
Hl. předmět podnikání CZ-NACE	Popis oboru	Firma	Sídlo	Počet zaměstnanců					Komentář ke změně k 16. 9. 2024
				2010	2014	2016	2020	2024	
494100	Silniční nákladní doprava	AUTODOPRAVA ERBERT, s.r.o.	Bílý Kostel nad Nisou 71	1-5	1-5	-	-	x	Společnost přejmenována: MS LOGISTICS s.r.o. V Bílém Kostele nad Nisou již nepůsobí
702000	Poradenství v oblasti řízení	MERIJA CONSULT spol. s r.o.	Bílý Kostel nad Nisou 279	-	1-5	1-5	1-5	1-5	Beze změny
412000	Výstavba bytových a nebytových budov	E 11, s.r.o.	Bílý Kostel nad Nisou 27	-	6-9	10 - 19	6-9	10 - 19	Opětovný nárůst počtu zaměstnanců
412000	Výstavba bytových a nebytových budov	Compleat San s.r.o.	46331 Bílý Kostel nad Nisou	-	-	-	-	6-9	Přestěhována z Liberce

Zdroj: databáze MF, ARES, 2014, 2016, 2020, 2024 Magnus web 2016, 2020, webové stránky jednotlivých firem

Změny nejvýznamnějších firem byly formou dotazníkového šetření v obci zjištěny v roce 2014. Vedením obce za významnou firmu v roce 2014 byla označena vedle subjektů AUTODOPRAVA ERBERT, s. r. o. a MERIJA CONSULT spol. s.r.o. také firma **CBA NUGET s. r. o.**, která má své sídlo v Šumperku, zabývá se velkoobchodem s rychloobrátkovým zbožím a od 1. 1. 2013 otevřela nové logistické centrum v Bílém Kostele nad Nisou. Pro obec byla dle dotazníkového šetření z roku 2014 významná dále firma fyzické osoby **Jiřího Adama - ADAM čalounictví** také se sídlem v dané obci, jejímž předmětem podnikání bylo doplňkové vybavování interiérů, výroba nového čalouněného nábytku, opravy a renovace starožitného nábytku. Tato společnost však zanikla ke dni 30. 4. 2015. Dalšími významnými zaměstnavateli pro danou obec je **Základní škola a Mateřská škola**, Bílý Kostel nad Nisou a **restaurace Bílý Kostel**. Firmy specifikované v šetření let 2009 až 2012 jako Gregor Lauber s.r.o., EKOL-OIL s.r.o., Liware s.r.o., ADMAL – CZ s.r.o. jsou stále v činnosti, ale obec je nevymezila jako nejvýznamnější v roce 2014. **V roce 2016, 2020 a 2024 dotazníkové šetření neproběhlo, významné firmy z pohledu vedení obce nebyly aktualizovány.**

Zemědělská výroba: Celkově má (k 31. 12. 2023) v obci evidovanou zemědělskou činnost 12 subjektů (ČSÚ-VDB, 2024). Z hlediska právní formy se jedná o 1 honební společenstvo a zbytek tvoří fyzické osoby. Mezi nejvýznamnější firmy v obci v oblasti zemědělství patří firmy fyzických osob.

Těžba a dobývání: V roce 2020 proběhlo dotazníkové šetření, ze kterého vyplynulo, že v okolí obce (do 5 km) se nachází jedna firma – ZAPA beton a.s. zabývající se těžbou štěrkopísku z dobývacího ložiska Václavice I viz Obr. Bílý Kostel nad Nisou- 1. Vztah firmy a obce je neutrální – firma svými aktivitami nijak zásadně nenarušuje chod obce.

Obr. Bílý Kostel nad Nisou- 1: Mapa dobývacího prostoru ve vztahu k obci Bílý Kostel nad Nisou

Zdroj: Státní Báňská správa České republiky

Z hlediska významnosti zaměstnavatelů jsou v tabulce Bílý Kostel- 4 uvedeny výsledky vyhodnocení podílu ekonomických subjektů dle intervalů počtu zaměstnanců, a to v kategoriích:

- a) Bez zaměstnanců, nebo neuvedeno, zde je vysloven předpoklad, že daný subjekt přináší obživu alespoň jeho majiteli.
- b) Drobný zaměstnavatel do 10 zaměstnanců (1 – 9).
- c) Malý zaměstnavatel do 50 zaměstnanců (10 – 49).
- d) Střední zaměstnavatel do 250 zaměstnanců (50 – 250).
- e) Velký zaměstnavatel 250 a více zaměstnanců.

Tab. Bílý Kostel nad Nisou- 4: Významní zaměstnavatelé dle podílu ekonomických subjektů

Kategorie zaměstnavatele	Bílý Kostel nad Nisou (okres Liberec)	SO ORP Liberec	okres Liberec	Liberecký kraj	Česká republika
2013 (před změnou v r. 2023)	%	%	%	%	%
BEZ/NEUVEDENO	94,07	91,47	91,73	91,75	89,68
ZAM do 10	5,51	6,77	6,53	6,54	8,25
ZAM do 50	0,42	1,36	1,35	1,33	1,58
ZAM do 250	0,00	0,33	0,33	0,33	0,40
ZAM nad 250	0,00	0,07	0,07	0,06	0,08
DOPOČET	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Nutno upozornit, že ČSÚ má tyto údaje ve veřejné databázi dostupné pouze před změnou roku 2023, konkrétně **za rok 2013** (novější údaje jsou dostupné pouze na úrovni SO ORP, kraje a ČR, nikoliv za jednotlivé obce). Byly proto připraveny pouze podíly v jednotlivých kategoriích. Jak vyplývá z tabulky Bílý Kostel- 4, SO ORP Liberec, okres Liberec a Liberecký kraj mají velmi podobné výsledky. Obec Bílý Kostel patří mezi 18 obcí (13. v pořadí z nich), které jsou nad hodnotou poměru existence firem, jež jsou založeny „jen“ pro vlastní obživu (tj. nemají zaměstnance, nebo údaj neuvádějí) jak ORP Liberec, okresu Liberec, Libereckého kraje.

V roce 2024, jsou dostupné pouze údaje pro počet ekonomických subjektů z hlediska charakteristiky právní formy podnikání:

- Obchodní společnosti (s.r.o., a.s.) = 22
- Družstva = 0
- Státní podniky = 0
- Soukromí podnikatelé (FO) podnikající dle živnostenského zákona = 188
- Zemědělníci podnikatelé = 5
- Soukromí podnikatelé (FO) podnikající dle jiných zákonů = 4

Čistý peněžní příjem na obyvatele

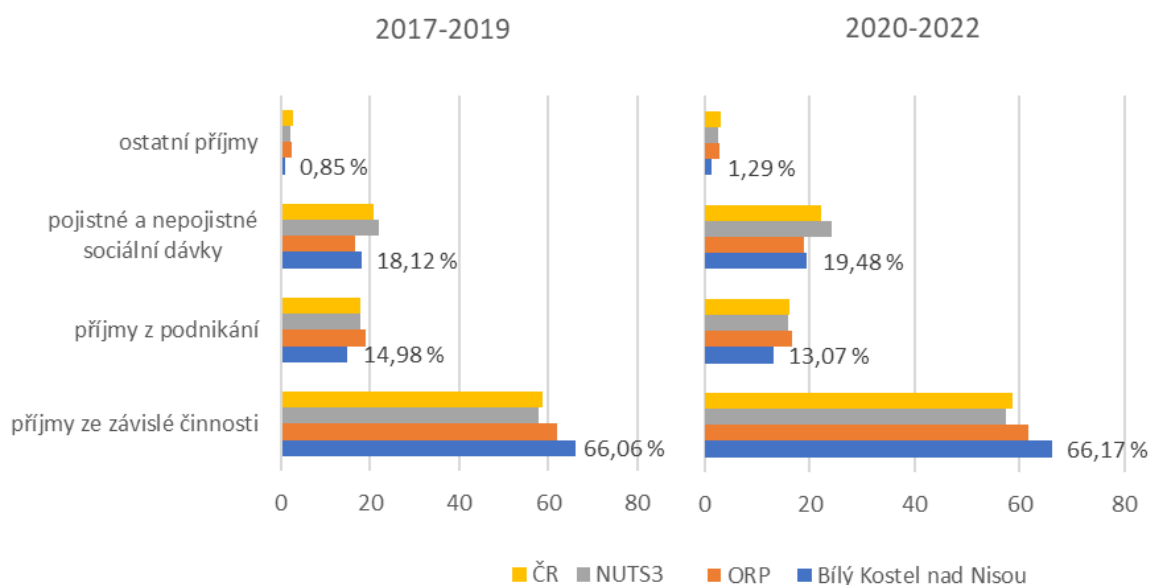
Čisté peněžní příjmy na obyvatele v obci Bílý Kostel nad Nisou byly v obou sledovaných obdobích výrazně nižší než průměrné příjmy nadřazených územních celků: o 11,49 % (v období 2017-19) a 9,02 % (v období 2020-22) oproti průměru správního obvodu Liberec, o 12,39 % a 11,44 % ve srovnání s Libereckým krajem, o 14,07 % a 13,97 % oproti regionu Severovýchod a o 16,3 % a 16,6 % oproti celostátnímu průměru. Ve srovnání s obdobím 2017–2019 vzrostly čisté příjmy obyvatel v obci Bílý Kostel nad Nisou v průměru o 18,36 %, tedy o jednotky procentních bodů rychleji než v obcích ORP Liberec, velmi podobně jako příjmy v Libereckém kraji a regionu Severovýchod, rostly však mírně pomaleji než v celé ČR.

Tab. Bílý Kostel nad Nisou- 5: Čisté peněžní příjmy přepočtené na obyvatele obce Bílý Kostel nad Nisou (3letý průměr)

	2017-2019	Prostorová relace	2020-2022	Prostorová relace	% změna v čase
Bílý Kostel nad Nisou	171 166 Kč		202 589 Kč		18,36%
SO ORP Liberec	193 385 Kč	88,51%	222 682 Kč	90,98%	2,47%
NUTS3 Liberecký kraj	195 365 Kč	87,61%	228 764 Kč	88,56%	0,94%
NUTS2 Severovýchod	199 194 Kč	85,93%	235 477 Kč	86,03%	0,10%
Česká republika	204 509 Kč	83,70%	242 920 Kč	83,40%	-0,30%

Zdroj: vlastní výpočty na základě Metodiky využití Big Data pro vyhodnocení socio-ekonomické pozice obyvatel v typech území definovaných Strategií regionálního rozvoje 2021+ (certifikováno 8. 6. 2021) s využitím dat ČSSZ, MPSV, MFČR, ČSÚ a MV ČR

Pozn. **Prostorová relace** je vyjádřena jako poměr průměrných čistých peněžních příjmů obyvatel obce vůči příjmům všech obyvatel vyšších územních celků (ORP, NUTS3, NUTS2 a ČR). Tento ukazatel vyjadřuje, o kolik jsou čisté peněžní příjmy v obci vyšší či nižší než průměr v příslušném vyšším územním celku. Poslední sloupec tabulky (% změna v čase) ukazuje: v první řádce procentuální tempo růstu průměrných čistých peněžních příjmů v obci mezi sledovanými obdobími; v dalších řádcích je uvedeno, o kolik je toto tempo růstu vyšší či nižší než v příslušném vyšším územním celku. Záporná hodnota znamená, že příjmy v obci rostly pomaleji, naopak kladná hodnota ukazuje, že příjmy v obci rostly rychleji než v příslušném vyšším územním celku.

Graf Bílý Kostel nad Nisou- 4: Struktura příjmů obyvatel obce Bílý Kostel nad Nisou v prostorovém kontextu ORP/NUTS3/ČR

Zdroj: vlastní výpočty na základě Metodiky využití Big Data pro vyhodnocení socio-ekonomické pozice obyvatel v typech území definovaných Strategií regionálního rozvoje 2021+ (certifikováno 8. 6. 2021) s využitím dat ČSSZ, MPSV, MFČR, ČSÚ a MV ČR

Peněžní příjmy obyvatel obce Bílý Kostel nad Nisou tvoří ze 66,17 % příjmy ze závislé činnosti, ze 13,07 % příjmy z podnikání, 19,48% podíl zaznamenávají pojistné a nepojistné sociální dávky (tj. nemocenská, starobní důchody a sociální dávky), 1,29 % příjmů tvoří ostatní příjmy (z pronájmu, kapitálového majetku apod.). Struktura příjmů se oproti předcházejícímu období 2017 – 2019 **mírně změnila** ve prospěch pojistných a nepojistných dávek, což pravděpodobně souvisí s vyššími platbami nemocenského pojištění v období koronavirové krize. Vzhledem ke struktuře příjmů v nadřazených územních celcích (ORP/NUTS3/ČR) obec registruje **vyšší** podíl příjmů ze závislé činnosti. Celkově **podprůměrné** jsou příjmy z podnikatelské činnosti, pojistné a nepojistné sociální dávky a ostatní příjmy.

III. STAV A TRENDY VE VYUŽITÍ ÚZEMÍ OBCE

V kapitole je nejprve vyhodnocen stav opuštěných provozních areálů v obci, následně je charakterizováno využití území obce.

Brownfields / Opuštěné výrobní areály a objekty

Dle Národní databáze brownfieldů (CzechInvest, 2024) a dle databáze brownfields Libereckého kraje (ARR, 2024) se v obci nenachází žádný objekt typu brownfield.

Využití území obce

Pro danou lokalitu je charakteristický vysoký podíl ploch s lesním porostem, který tvoří téměř 63 % celkové rozlohy území, a nízký podíl orné půdy (16 %). Způsob využití území vystihuje struktura pozemků, která je uvedena v tab. 6.

Tab. Bílý Kostel nad Nisou- 6: Struktura jednotlivých druhů pozemků

Druh pozemku	2001		2012		2015		2018		2023	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Zemědělská půda	785,9	30,5	778,8	30,3	780,4	30,3	773,0	30,0	773,4	30,1
Zahrnuje:										
orná půda	453,6	17,6	448,5	17,4	445,0	17,3	439,5	17,1	414,6	16,1
zahrady	36,5	1,4	36,3	1,4	36,6	1,4	37,7	1,5	47,9	1,9
sady	1,0	0,0	1,0	0,0	0,7	0,0	0,7	0,0	0,3	0,0
chmelnice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
vinice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
trvalý travní porost	294,9	11,5	293,1	11,4	298,2	11,6	295,1	11,5	310,6	12,1
Lesní půda	1605,8	62,4	1613,0	62,7	1613,4	62,7	1613,3	62,7	1614,5	62,7
Vodní plochy	22,8	0,9	22,8	0,9	22,9	0,9	22,9	0,9	22,7	0,9
Zastavěné a ostatní plochy	158,8	6,2	158,6	6,2	159,5	6,2	164,2	6,4	162,8	6,3
Celková výměra	2573,4	100,0	2573,3	100,0	2573,4	100,0	2573,4	100,0	2573,4	100,0

Zdroj: Vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Změnu využití území v jednotlivých kategoriích pozemků v obci mezi rokem 2001 a 2023 vystihuje **index změny využití území**, který dosáhl hodnoty 1,55 %. Ke změně kategorie území došlo pouze na necelých dvou procentech rozlohy území obce, intenzita změn je slabá. Jak se změny projeví ve struktuře pozemků, je patrné z tab. 7, kde jsou uvedeny relativní změny v charakteru využití vybraných druhů pozemků (podle Vavrouchová, Lepková, 2013). Po roce 2018 došlo k nepatrné změně využití území (ve výši 1,09 % celkové rozlohy území).

Z environmentálního hlediska je možné pozitivně hodnotit nárůst rozlohy lesních porostů a luk od roku 2001 především na úkor ekologicky nestabilní orné půdy. Zatrávňování je dominantní krajinnotvorný proces, jehož intenzita je slabá (Šveda, Vigašová, 2010). Jak dokládá tab. 8, po roce 2020 došlo k mírnému nárůstu ploch ekologicky nestabilních na úkor stabilních, v posledním sledovaném roce se zvýšila rozloha nestabilních ploch o 0,5 ha.

Tab. Bílý Kostel nad Nisou- 7: Relativní změna vybraných druhů využití pozemků

Druh pozemku	Změna využití (2001-2023)		Změna využití (2018-2023)	
	%	ha	%	Ha
Zemědělská půda	-1,59	-12,52	0,05	0,42
Orná půda	-8,59	-38,97	-5,66	-24,89
Zahrady	31,38	11,44	27,03	10,19
Sady	-72,50	-0,72	-61,10	-0,43
Trvalý travní porost	5,33	15,73	5,27	15,55
Lesní půda	0,54	8,75	0,08	1,23
Vodní plochy	-0,63	-0,14	-0,93	-0,21
Zastavěné plochy a ostatní	2,48	3,94	-0,88	-1,44

Pozn. Zelená barva – plocha stabilní z hlediska udržitelnosti rozvoje území; oranžová barva – plocha nestabilní

Zdroj: Vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Koeficient ekologické stability (KES) stanovuje poměr ploch ekologicky stabilních a nestabilních krajinnotvorných prvků v daném území. Jak ukazuje tab. 8, obec Bílý Kostel nad Nisou vykazuje v roce 2023 hodnotu KES vyšší než 3, přesně 3,46, a území je tedy možné zařadit mezi území s převahou

ekologicky stabilních struktur. Takovou krajinu je možné charakterizovat (Míchal 1994) jako vyváženou krajinu, kde jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami. Hodnota KES se od roku 2001 mírně zvýšila, území zůstává i nadále stabilní.

Tab. Bílý Kostel nad Nisou- 8: Koeficient ekologické stability (KES)

Rok	Stabilní plochy	Nestabilní plochy	KES
2001	1 960,97	612,40	3,2021
2002	1 960,97	612,40	3,2021
2003	1 960,96	612,41	3,2020
2004	1 963,12	610,22	3,2171
2005	1 965,86	607,47	3,2361
2006	1 965,82	607,51	3,2359
2007	1 966,03	607,04	3,2387
2008	1 966,19	607,12	3,2386
2009	1 966,13	607,19	3,2381
2010	1 966,06	607,26	3,2376
2011	1 966,05	607,26	3,2376
2012	1 966,22	607,08	3,2388
2013	1 966,17	607,15	3,2384
2014	1 966,01	607,39	3,2368
2015	1 971,73	601,66	3,2771
2016	1 971,10	602,30	3,2726
2017	1 971,50	602,00	3,2749
2018	1 969,70	603,70	3,2627
2019	1 994,08	579,32	3,4421
2020	1 997,56	575,84	3,4690
2021	1 997,39	576,01	3,4676
2022	1 996,53	576,86	3,4610
2023	1 996,03	577,37	3,4571

Zdroj: Vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Ekonomické aktivity dle CZ-NACE v návaznosti na kreativní a kulturní odvětví (KKO)

Na základě metodiky mapování KKO (Baleka et al., 2016) jsou vymezeny dle evidované CZ-NACE oblasti činností zahrnovaných pod KKO z hlediska toho, zda spadají:

- pod kulturní a umělecké jádro (výtvarné a scénická umění, kulturní dědictví, umělecká řemesla), dále pod tzv.
- kulturní odvětví (film a video, hudba, TV, rozhlas, knihy) a tzv.
- kreativní odvětví (design, architektura, reklama).

Kulturně kreativních odvětví byla vyhodnocena ve vazbě na projekt KKO Liberecký kraj (plnění výzvy č. 0232/2022 na tvorbu strategických materiálů v oblasti rozvoje a podpory kulturních a kreativních odvětví, jež je vyhlášena v rámci Národního plánu obnovy Ministerstvem kultury ČR. Výzva je vypsána v rámci programu Rozvoj regionálního kulturního a kreativního sektoru). V rámci daného projektu, jehož část mapování realizuje tým Ekonomické fakulty TUL od září 2023 do března 2025, bylo vymezeno následujících 7 oblastí významných z hlediska četnosti ekonomických subjektů. Tato odvětví byla dále pro studii MML podrobena analýze z dat ČSÚ – VDB (2024), kdy byly dohledány údaje o zastoupení daných oblastí v obcích SO ORP Liberec dle CZ-NACE na úrovni alespoň 2 míst číselného kódu. Jedná se o následující oblasti:

1. umělecké řemeslo – sklářství = 1 subjekt
2. umělecké řemeslo – výroba klenotů a bižuterie = 1 subjekt

3. architektura = 6 subjektů
4. film a video/gaming, = žádný subjekt
5. vzdělávání (potenciál pro umělecké – ZUŠ, SŠ, VŠ) = 6 subjektů
6. scénické umění se zaměřením na divadlo a hudbu = 1 subjekt
7. výtvarné umění = 4 subjekty

Vyjížďka obyvatel z obce za zaměstnáním a do škol

Jako hlavní zdroj dat o vyjížďce obyvatelstva jednotlivých obcí byly použity výsledky ze sčítání lidu z roku 2021. Obyvatelstvo obce Bílý Kostel nad Nisou vyjíždí za zaměstnáním i do škol zejména do Liberce.

IV. POTENCIÁL ROZVOJE OBCE

V následujících tabulkách (viz Tab. Bílý Kostel nad Nisou- 9) je předložen přehled vývoje ukazatelů za období let 2006, 2009, 2011, 2014, 2018 a 2022 v dílčích oblastech (faktorech). V posledním sloupci je vždy uvedeno hodnocení vývoje ukazatele oproti předchozímu monitorovacímu období s ohledem na to, zda se jedná o maximalizační typ (čím vyšší hodnota ukazatele, tím lepší stav) nebo minimalizační typ (čím menší hodnota ukazatele, tím lepší stav).

Tab. Bílý Kostel nad Nisou- 9: Přehled vývoje ukazatelů za období let 2006, 2009, 2011, 2014, 2018 a 2022

1. Faktor nezaměstnanosti							
Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Dlouhodobá nezaměstnanost [%]	3,31	2,05	1,86	2,10	0,21	-	-
Tlak na pracovní místa	6,36	9,79	10,96	3,40	-	0,03	-
Registrovaná nezaměstnanost [%]	6,36	9,79	10,96	5,18	0,93	0,03	zlepšení
Účast voličů při volbách do PS PČR [%]	58,36	61,74	61,74	0,61	66,62	-	-

2. Faktor atraktivitu místa bydlení							
Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Intenzita přírůstku obyvatelstva za 5 let	0,06	0,05	0,07	0,03	0,09	0,06	min. zhoršení
Průměrný věk obyvatel	38,16	39,33	39,43	40,30	40,45	40,45	beze změny
Počet dokončených bytů za 5 let [/1000 obyv.]	-	9,14	22,96	32,29	39,04	27,00	zhoršení
Průměrná obytná plocha dokončeného bytu [m ²]	45,67	128,25	9,56	8,96	74,92	-	-

3. Faktor osídlení							
Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Obecná hustota zalidnění [obyv./km ²]	33,73	34,74	33,85	36,10	33,85	42,00	zlepšení
Specifická hustota zalidnění (zast. plocha) [obyv./km ²]	5392,85	5489,18	5443,75	5596,39	5101,17	6071,00	zlepšení

4. Faktor věkové struktury obyvatelstva							
Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Počet obyvatel ve věku 3–5 let na 1 mateřskou školu	26	17	31	33	35	39	zlepšení
Průměrný věk obyvatel	38,16	39,33	39,43	40,30	40,45	40,45	beze změny
Průměrná obytná plocha dokončeného bytu [m ²]	45,67	128,25	9,56	8,96	74,92	-	-
Index stáří	0,61	0,78	0,86	0,98	1,01	0,95	zlepšení
Index ekonomického zatížení obyvatelstva	0,37	0,34	0,41	0,50	0,55	0,53	min. zlepšení

5. Faktor občanské vybavenosti							
Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Podíl lůžek v hotelech a penzionech na celkové kapacitě HUZ	-	-	-	-	-	-	-
Počet obyvatel na ordinaci praktického lékaře	-	-	-	-	-	-	-
Počet obyvatel na ambulantní zdravotnické zařízení	-	-	-	-	-	-	-
Počet lékáren na 1000 obyvatel	0	0	0	-	-	-	-
Počet obyvatel ve věku 3–5 let na 1 mateřskou školu	26	17	31	33	35	39	zlepšení
Počet obyvatel ve věku 6–14 let na 1 základní školu*	-	-	84	101	109	123	zlepšení
Počet obyvatel ve věku 15–19 let na 1 střední školu*	-	-	-	-	-	-	-
Průměrná obytná plocha dokončeného bytu [m ²]	45,67	128,25	9,56	8,96	74,92	-	-
Specifická hustota zalidnění (zast. plocha) [obyv./km ²]	5392,85	5489,18	5443,75	5596,39	5101,17	6071,00	zlepšení

* Údaj vyhodnocován jen při existenci zařízení

6. Faktor struktury ekonomiky							
Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Podíl aktivních subjektů ve službách	0,50	0,55	0,59	0,60	0,62	0,59	min. zhoršení
Podíl aktivních subjektů v zemědělství a lesnictví	0,09	0,06	0,07	0,07	0,08	0,05	min. zhoršení

7. Faktor ekonomické aktivity							
Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Podíl soukromých podnikatelů na populaci ve věku 15–64 let	0,31	0,29	0,31	0,33	0,14	0,33	zlepšení
Kapacita HUZ [počet lůžek/1000 obyv.]	0	0	-	-	-	-	-
Podíl ekonomických subjektů na populaci ve věku 15–64 let	0,35	0,33	0,35	0,39	0,18	0,39	zlepšení

Komentáře k tab. Bílý Kostel nad Nisou- 9

Za rok 2022 došlo oproti roku 2018 k mírnému zlepšení v oblasti nezaměstnanosti; registrovaná nezaměstnanost klesla o cca 0,9 procentního bodu oproti období 2018. Průměrného věk obyvatelstva stagnoval – 40,45 roku je méně, než byl průměrný věk obyvatel České republiky z roku 2021 (42,70 roku dle SLDB 2021). Hodnota indexu stáří 0,95 v obci v roce 2022 byla významně nižší než hodnota na úrovni SO ORP Liberec (1,19) nebo celé ČR (1,26) – v obci je doposud mírná početní převaha dětí nad seniory od 65 let výše. Nicméně ukazatel indexu stáří od roku 2006 do roku 2018 v čase stále rostl (2018 na hodnotu 1,01), trend byl přerušen v roce 2022 poklesem na zmíněných 0,95. Počet dětí ve věku 3–5 let na 1 mateřskou školu mírně vzrostl. Mírný pokles indexu ekonomického zatížení obyvatelstva indikuje zlepšující se poměr mezi počtem osob ekonomicky neaktivních (seniorů a dětí) oproti počtu obyvatel v produktivním věku. Intenzita přírůstku obyvatelstva za 5 let mírně poklesla na 0,06 a značí mírný převis přírůstku nad úbytkem obyvatelstva. Počet dokončených bytů za 5 let na 1 000 obyvatel v roce 2022 poklesl téměř o 12. Ve dvou posuzovaných ukazatelích faktoru osídlení, které se zaměřují na hustotu zalidnění, bylo možno pozorovat zlepšení oproti roku 2018. Z hlediska struktury ekonomiky došlo v roce 2022 jen k mírnému zhoršení. Oproti roku 2018 však došlo

k významnému zlepšení ukazatelů sytících faktor ekonomické aktivity, tedy ke zvýšení podílu ekonomických subjektů i podílu soukromých podnikatelů na celkové populaci obce ve věku 15–64 let.